

W. LAWICKA

ZABURZENIA REAKCJI ODROCZONYCH PO USZKODZENIACH OKOLICY CZOŁOWEJ U KOTÓW

Z Zakładu Neurofizjologii Inst. Biol. Dośw. im. M. Nenckiego
Kierownik: prof. dr *J. Konorski*

W poprzednich pracach tej serii [1, 2] zostało stwierdzone, że po uszkodzeniach okolicy czołowej kory mózgowej u psów zwierzęta te tracą zdolność do prawidłowych reakcji odroczonej wskutek tego, iż nie zachowują śladów kierunkowych bodźców warunkowych. Psy po uszkodzeniach okolicy czołowej potrafią jedynie wtedy reagować prawidłowo, jeśli w ciągu całego czasu odroczenia zachowują ułożenie ciała w kierunku karmika, który został w danej próbie przez odpowiedni bodziec przygotowawczy zasygnalizowany.

Ten sam typ doświadczeń został powtórzony na kotach, przy czym zostało stwierdzone, że usuwanie okolic przedczołowych w analogicznych granicach powoduje zaburzenia reakcji odroczonej odmienne od tych, które poprzednio opisaliśmy. O ile normalne koty po parominutowym okresie odroczenia z łatwością wykonują prawidłową reakcję ku karmikowi, który został uprzednio zasygnalizowany przez bodziec przygotowawczy, o tyle po uszkodzeniu okolic przedczołowych zachowanie ich zmienia

się. Przejawiają one mianowicie zwiększoną tendencję do biegania nie w kierunku zasygnalizowanego karmika, lecz w kierunku tego karmika, gdzie w poprzedniej próbie otrzymały wzmocnienie. Nie otrzymując tam pokarmu odwiedzają zazwyczaj karmik zasygnalizowany. Tak więc nie ma tu mowy o utracie śladów bodźca przygotowawczego, natomiast istnieje wzmożona tendencja do perseweracji ostatniego biegu.

O ile opisane poprzednio upośledzenie reakcji odroczonej u psów jest nieodwracalne, o tyle opisany wyżej defekt u kotów jest tylko czasowy. Po pewnym okresie uczą się one na nowo hamować biegi perseweracyjne i w ten sposób ich reakcje odroczone stają się znów normalne.

Jak wykazaliśmy w poprzednich pracach, psy pozbawione okolic czołowych wykazują oprócz upośledzenia reakcji odroczonej również inny objaw, mianowicie rozhamowanie hamulcowych odruchów warunkowych [3, 4]. To ostatnie zaburzenie w przeciwieństwie do pierwszego jest w znacznym stopniu odwracalne. Wydaje się, że opisany wyżej defekt w reakcjach odroczonej występujący u kotów, można właśnie odnieść do kategorii zaburzenia procesów hamowania. Tendencja odwiedzania ostatnio wzmocnionego karmika jest normalną tendencją obserwowaną u tych zwierząt, która w początkowych fazach treningu zostaje zahamowana. Po uszkodzeniach okolicy przedczołowej następuje jej rozhamowanie.

PIŚMIENNICTWO

1. Ławicka W.: Bull. Ac. Pol. Sc., VI, 1957, 5.
 2. Ławicka W., Konorski J.: Acta Biol. Exp., 1959, 19, 221.
 3. Brutkowski S., Konorski J., Ławicka W., Stępień J., Stępień L.: Acta Biol. Exp., 1956, 17, 167.
 4. Ławicka W.: Acta Biol. Exp., 1957, 17, 317.
-